

ไอเอฟดีโพล น้ำมันขาด-แพง ไม่เชื่อมือรัฐ-อย่าอุดหนุนโง่

เมื่อวันที่ 22 มี.ค. 2569 ไอเอฟดีโพลและเซอร์เวย์ โดย ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ดร.แดน) ประธานสถาบันการสร้างชาติ ประธานสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา และนางจิตติมา บุญวิทยา ผู้อำนวยการไอเอฟดีโพลและเซอร์เวย์ แถลงผลสำรวจความคิดเห็น เรื่อง “น้ำมันขาด-แพง ไม่เชื่อมือรัฐ-อย่าอุดหนุนโง่” กลุ่มตัวอย่าง 1,201 ราย สักรวจช่วง 17-19 มี.ค. 2569 ครอบคลุม 6 ภูมิภาค ค่าความเชื่อมั่น 95% ค่าคลาดเคลื่อน $\pm 3\%$

ผลไอเอฟดีโพลสะท้อนว่า ประชาชนมองปัญหาน้ำมันแพง-น้ำมันขาดจากหลายปัจจัย โดยชี้ไปที่ **วิกฤตโลกคุมไม่ได้ 44.63%** **รัฐรับมือช้า 43.80%** และ**ผลประโยชน์ทับซ้อน 39.05%** เป็นสาเหตุหลัก เมื่อถามถึงแนวทางอุดหนุนที่เหมาะสม คนส่วนใหญ่เลือก **อุดหนุนเท่าที่จำเป็น 36.64%** รองลงมาคือ **ช่วยเหลือกลุ่มจำเป็น 22.72%** และ **หยุดอุดหนุนแล้วรื้อโครงสร้างราคา 21.07%**. ด้านความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล พบว่า ประชาชนไม่เชื่อมั่น **75.85%** ภาพรวมจึงชี้ว่า แม้ประชาชนจะยอมรับว่าปัจจัยโลกมีผล แต่ยังเห็นว่ารัฐต้องแก้ปัญหาให้ตรงจุดและสร้างความเชื่อมั่นมากกว่านี้

ผลไอเอฟดีโพลพบว่า เมื่อสำรวจความเห็นประชาชนถึงสาเหตุของปัญหาน้ำมันแพง-น้ำมันขาด พบว่าประชาชนเลือก “วิกฤตโลกคุมไม่ได้ สงครามและราคาน้ำมันโลกพุ่ง” สูงสุด 44.63% ตามด้วย “รัฐรับมือช้า บริหารวิกฤตไม่ทัน แก้ปัญหาไม่ตรงจุด” 43.80% และ “ผลประโยชน์ทับซ้อนไม่กล้ารื้อโครงสร้างราคาที่ไม่เป็นธรรม” 39.05% ขณะที่ “ประชาชนแห่เติมน้ำมัน” ตื่นตระหนกจนปั๊มขาดช่วง” อยู่ที่ 24.15%, “นายทุนกักตุนเก็งกำไร” 21.15%, “โรงกลั่นกำไรเกินควร” 12.99%, “ภาษีซ้ำซ้อน” 11.57% และไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ 2.50%

เมื่อถามว่า รัฐควรอุดหนุนน้ำมันแบบไหนจึงเหมาะสมที่สุด ประชาชนเลือก “อุดหนุนเท่าที่จำเป็น: ช่วยให้ราคาไม่พุ่งเร็วเกินไป” มากที่สุด 36.64% รองลงมาคือ “ช่วยเหลือกลุ่มจำเป็น: เช่น ขนส่ง สาธารณะ กู้ภัย เกษตรกร” 22.72%, “หยุดอุดหนุน: รื้อโครงสร้างราคาน้ำมันที่เป็นธรรม” 21.07% และ “อุดหนุนเต็มที่: ตรึงราคาแม้ต้องกู้เพิ่ม” 12.57% ส่วนผู้ตอบไม่ทราบ/ไม่แน่ใจมี 6.58% และคำตอบอื่น ๆ เช่น ทุกฝ่ายควรช่วยกันรับภาระ และรัฐควรเสนอทางออกเพิ่มเติม ฯลฯ มี 0.42% นอกจากนี้ในด้านความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลในการแก้วิกฤตน้ำมันแพง-ขาด พบว่า ประชาชนไม่ค่อยเชื่อมั่น 45.46% และไม่เชื่อมั่นเลย 30.39% รวมผู้ไม่เชื่อมั่น 75.85% ขณะที่ค่อนข้างเชื่อมั่น 19.07% และเชื่อมั่นมาก 1.92% รวมผู้เชื่อมั่น 20.99% ส่วนไม่ทราบ/ไม่แน่ใจมี 3.16% สะท้อนว่า ประชาชนยอมรับว่าปัจจัยโลกมีผล แต่ไม่ได้ยกเว้นความรับผิดชอบให้รัฐและยังต้องการมาตรการที่ตรงจุดมากกว่าการอุดหนุนแบบไร้ขอบเขต

ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้วิเคราะห์เพิ่มเติม เป็น 6 นัยยะ และ 5 ข้อเสนอแนะ ดังนี้

6 นัยยะสำคัญจากผลโพล

1) วิกฤตศรัทธา ไม่เชื่อมั่นรัฐบาล 75.85%: ประชาชนมองว่าการแก้ปัญหาของรัฐติดหล่ม “ไม่เร็ว-ไม่ทัน-ไม่ได้-ไม่ถูก” กล่าวคือ ไม่เร็ว-รัฐรับมือช้า บริหารวิกฤตไม่ทันและแก้ไม่ตรงจุด (43.80%) ไม่ทัน-น้ำมันขาดโดยประชาชนตื่นตระหนกแห่เติมน้ำมันจนขาดปั๊ม (24.15%) ไม่ได้-แก้อะไรไม่ได้เพราะติดผลประโยชน์ทับซ้อนและนายทุนกักตุนเก็งกำไร (รวม 60.20%) และยังไม่ถูก-เก็บภาษีซ้อนทับจนราคาพุ่งซึ่งไม่ถูก (11.57%) ซึ่งไม่เป็นธรรมกับประชาชน

2) ต้นตอปัญหา โลกและรัฐบาลรับผิดชอบคนละครึ่ง: ประชาชนมองสาเหตุของวิกฤตว่ามาจาก 2 ปัจจัยหลักที่น้ำหนักพอ ๆ กัน คือ ปัจจัยจากวิกฤตโลกสงครามและราคาน้ำมันพุ่งที่ควบคุมไม่ได้ (44.63%) และความล้มเหลวในการรับมือของรัฐบาลเอง (43.80%)

3) น้ำมันแพงเรื้อรัง รัฐดูแลกลุ่มทุน ไม่เห็นหัวประชาชน: สังคมกำลังตั้งคำถามหนักหน่วง สะท้อนจากความเชื่อที่ว่าโครงสร้างราคามีผลประโยชน์ทับซ้อน (39.05%) ไม่มีมาตรการจัดการกับนายทุนกักตุนเก็งกำไร (21.15%) รวมถึงการให้โรงกลั่นกำไรเกินควร (12.99%)

4) ระเบิดเวลาแห่งความอึดอัด: ความไม่พอใจต่อการบริหารของรัฐบาลกำลังสะสมตัวกลายเป็นระเบิดเวลา จากการที่ประชาชนมองเห็นชัดเจนว่ากลไกราคาในปัจจุบันไม่เป็นธรรม เอื้อให้เกิดกำไรเกินควร

5) **เรียกร้องรัฐ "อุดหนุนอย่างฉลาด-ไม่โง่":** เสี่ยงสะท้อนรวม 80.43% ต้องการให้เปลี่ยนวิธีอุดหนุน โดยแบ่งเป็นการอุดหนุนเท่าที่จำเป็นเพื่อชะลอราคาพุ่ง (36.64%) มุ่งเป้าช่วยกลุ่มที่จำเป็นและกลุ่มเปราะบาง เช่น ขนส่งสาธารณะ กู้ภัย และเกษตรกร ฯลฯ (22.72%) รวมถึงกลุ่มที่เสนอให้หยุดอุดหนุนไปเลย เพื่อนำไปสู่การรีโอโครงสร้างราคาน้ำมัน (21.07%)

6) **บทสรุป "การเมืองเรื่องพลังงาน":** ปัญหาทั้งหมดคิดเป็นมิติทางการเมืองเรื่องพลังงานสูงถึง 82.85% สะท้อนจากปัญหาจากการขาดประสิทธิภาพในการบริหาร (43.80%) และผลประโยชน์ทับซ้อน (39.05%) อีกทั้งรัฐจึงควรพิจารณามาตรการอื่นร่วม เช่น การจัดเก็บภาษีลมลอย (Windfall Tax) เพื่อดึงกำไรส่วนเกินมาใช้เพื่อประเทศส่วนรวม เป็นต้น

5 ข้อเสนอแนะ เพื่อฝ่าวิกฤตน้ำมัน

1) **อย่ากั๊กอำมราคา:** รัฐต้องหยุดวงจรการกู้เงินเพื่อมาพยุงราคาน้ำมันแบบเหวี่ยงแห เพราะนอกจากจะไม่แก้ปัญหาที่ต้นตอแล้ว ยังเป็นการสร้างหนี้สาธารณะก้อนโตทิ้งไว้เป็นภาระผูกพันให้กับประเทศในระยะยาว

2) **เลิกภาษีซ้ำซ้อน:** ถึงเวลาต้องกล้ารีโอโครงสร้างราคาน้ำมันที่บิดเบือนและไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีและเงินเข้ากองทุนต่างๆ ที่ทับซ้อนกันหลายชั้น เพื่อทำให้ราคาน้ำมันหน้าปั๊มสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

3) **กู้ศรัทธาด้วยความโปร่งใส:** รัฐบาลต้องกล้า "พูดความจริง" กับสังคม และยกระดับการตรวจสอบด้วยระบบ Open Data ผ่านเทคโนโลยี Blockchain หรืออื่น ๆ ในทุกกระบวนการแบบ Real-time เพื่อใช้ดิจิทัลติดตามสต็อกน้ำมันทั้งระบบ การไหลของเงินที่ชัดเจน ฯลฯ และจัดการ "น้ำมันเถื่อน" ได้

4) **ช่วยกลุ่มเปราะบางแบบพุ่งเป้า:** เลิกนโยบายหวานเงินช่วยเหลือแบบเหมารวม แล้วเปลี่ยนมาใช้ในการช่วยเหลือเจาะจง (Targeted) เพื่อประคอง "คนตัวเล็ก" และกลุ่มเปราะบางที่เดือดร้อนจริง เช่น ภาคขนส่งหรือเกษตรกร ฯลฯ เพื่อใช้เงินงบประมาณให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อภาพรวมประเทศมากที่สุด

5) **สร้างความมั่นคงด้วยพลังงานทางเลือก:** ต้องเปลี่ยนวิกฤตนี้เป็นแรงส่งการพัฒนาาระบบพลังงานทางเลือกที่ยั่งยืนจริงจัง เพื่อลดพึ่งพาน้ำมันจากตลาดโลกที่ผันผวน และสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้ประเทศระยะยาว

ลักษณะประชากรและภูมิภาค เป็นเพศชาย 45.30% หญิง 48.79% เพศทางเลือก 4.33% ไม่ประสงค์ระบุ 1.58% ช่วงอายุ 18-25 ปี 14.32% 26-35 ปี 16.82% 36-45 ปี 22.15% 46-59 ปี 28.48% และ 60 ปีขึ้นไป 18.23% ระดับการศึกษา ประถม/ต่ำกว่า 7.83% มัธยมต้น 23.40% มัธยมปลาย/ปวช. 26.06% อนุปริญญา/ปวส. 16.07% ป.ตรี 18.23% และสูงกว่า ป.ตรี 8.41% อาชีพ ข้าราชการ/ลูกจ้าง/รัฐและรัฐวิสาหกิจ 9.74% พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน 18.90% เจ้าของธุรกิจ/ประกอบอาชีพอิสระ 17.40% เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์/ประมง 9.24% รับจ้างทั่วไป 15.91% แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ 7.91% นักเรียน/นักศึกษา 11.57% ว่างาน 9.33% และภูมิภาค ภาคเหนือ 18.23% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 32.38% ภาคกลาง 13.41% ภาคตะวันออก 7.83% กทม. และปริมณฑล 14.24% และภาคใต้ 13.91%

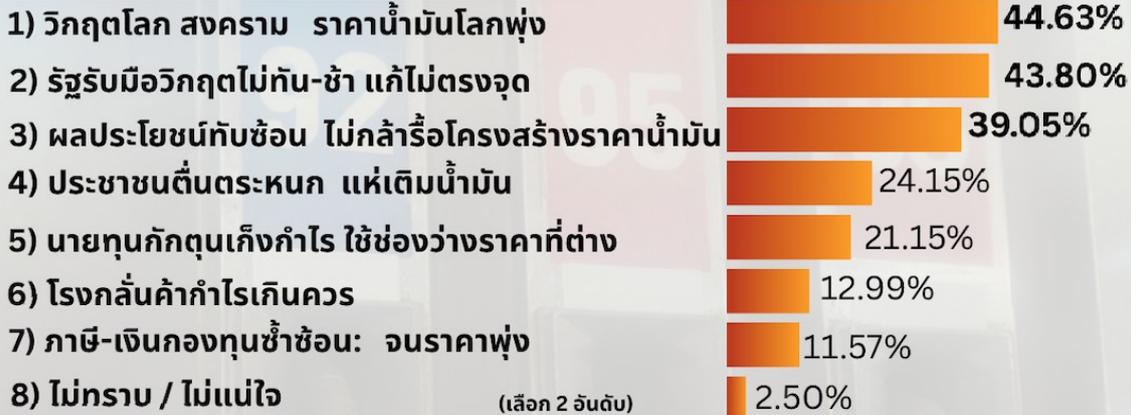
เอกสารฉบับเต็ม FB: IFD Poll & Survey, www.ifd.or.th, www.ifdpoll.com,

E-mail: ifd-pollsurvey@ifdpoll.com, 065-567-2266

**โลก-รัฐบาล รับผิดชอบคนละครึ่ง
ระเบิดเวลา น้ำมันแพงเรื้อรัง ไม่เห็นหัวประชาชน
การเมืองพลังงาน**

สาเหตุน้ำมันแพง-ขาด คืออะไร?

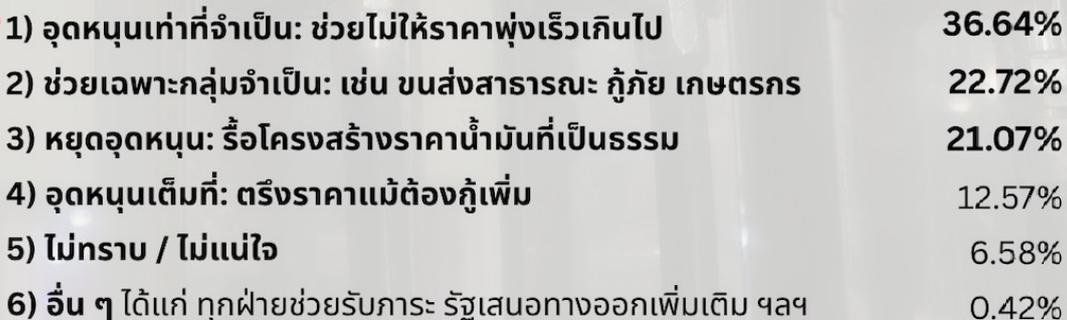
ไม่เชื่อมั่นรัฐบาล 75.85%: ไม่เร็ว-ไม่ทัน-ไม่ได้-ไม่ถูก

ท่านเชื่อมั่นต่อรัฐบาลในการแก้วิกฤตน้ำมันแพง-ขาด?

ไม่เชื่อมั่นเลย	ไม่ค่อยเชื่อมั่น	ค่อนข้างเชื่อมั่น	เชื่อมั่นมาก	ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ
30.39%	45.46%	19.07%	1.92%	3.16%
75.85%		20.99%		3.16%

ไม่กุม่าจุ่ม อุดหนุนพุ่งเป้า-เปราะบาง ภาครัฐราด้วยโปร่งใสเป็นธรรม

รัฐควรอุดหนุนน้ำมันแบบไหน จึงเหมาะสม?

ลักษณะประชากรและภูมิภาค 1,201 ราย ครอบคลุม 6 ภูมิภาค สัปดาห์ 17-19 มี.ค. 2569 เพศชาย 45.30% หญิง 48.79% เพศทางเลือก 4.33% และไม่ประสงค์ระบุ 1.58% ด้านอายุ ได้แก่ 18-25 ปี 14.32% 26-35 ปี 16.82% 36-45 ปี 22.15% 46-59 ปี 28.48% และ 60 ปีขึ้นไป 18.23% ระดับการศึกษา ได้แก่ ประถม/ต่ำกว่า 7.83% มัธยมต้น 23.40% มัธยมปลาย/ปวช. 26.06% อุดมศึกษา/ปวส. 16.07% ป.ตรี 18.23% และสูงกว่า ป.ตรี 8.41% อาชีพ ข้าราชการ/ลูกจ้าง/รัฐและรัฐวิสาหกิจ 9.74% พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน 18.90% เจ้าของธุรกิจ/ประกอบอาชีพอิสระ 17.40% เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์/ประมง 9.24% รับจ้างทั่วไป/ใช้แรงงาน 15.91% แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ 7.91% นักเรียน/นักศึกษา 11.57% และว่างงาน 9.33% และการกระจายตามภูมิภาค ภาคเหนือ 18.23% ภาคอีสาน 32.38% ภาคกลาง 13.41% ภาคตะวันออก 7.83% กทม. และปริมณฑล 14.24% และภาคใต้ 13.91%